

Flemmings skriverier...

Mine skønne modeller

NR. 4.

April.

2023.

Forsiden.:

Øverste foto.: Jouef modellen af 532200. WSPC 4099, der skal omnummereres til 4103 og herefter indgå i oprangeringen af første "Nordexpress" fra 1946.

Midterste foto.: viser en anden vigtig "brik" i Nordexpress oprangeringer Rapide Nord Bagagevogn fra den, for længe siden hedengangne, franske RMA producent.

Nederste foto.: Hjemmebygget Tuborg vogn på en Liliput HD undervogn.

Flemmings skriverier.:

Tjæ, det er hvad jeg får lyst til at skrive om, inden for historisk jernbane og modeljernbane! En del vil være opdaterede artikler fra Mosebanen, andet vil være nyt om stort set alt muligt, inden for min interessefelt.

Artiklerne vil være opsat til printning i A4 format, på begge sider. Der er lavet en ekstra bred kant til hæftning eller limning.

Jeg vil anbefale 100/120 g. papir i CCC kvalitet, til for og bagside og 80/100 g. CCC kvalitet til indholdet.

Alle udgivelser er lavet som Pdf. Filer. Man kan frit downloade hæfterne, til eget brug! Billeder må som udgangspunkt ikke anvendes uden tilladelse fra fotografiernes ejere.

Kilder.:

Alle foto er taget af mig selv!

Mine skønne modeller...

Meget vel! Dette bliver en stor rodebunke med modeller der er (næsten) helt hjemme bygget til ting der bare er hevet ud af æskerne! Der forestår en større foto arbejde, det er nemlig langt fra alt som jeg har fået fotograferet – endnu! Det er heller ikke særligt sikkert, eller realistisk at jeg orker at fotografere 290 danske vogne, 26 danske lokomotiver hertil er der 180 udenlandske vogne. Skal alt det fotograferes og beskrives bliver dette ikke et hæfte – men noget på størrelse med biblen. Endelig er jeg heller ikke helt sikker på, at i orker så meget! Så altså et udvalg som helt og holdent bliver styret af mig, til gengæld lover jer at gøre mig (meget) umage.

Hjemmebyg, ombygning, super udrustning, byggesæt og deslige er højeste prioritet, men også vigtige og sjældne fabriksvarer vil finde til

disse linjer. I nogle tilfælde vil der være en lille historie med (hvis jeg da ellers kan huske dem) Jeg vil lægge ud med det allerførste projekt jeg kastede mig ud i.

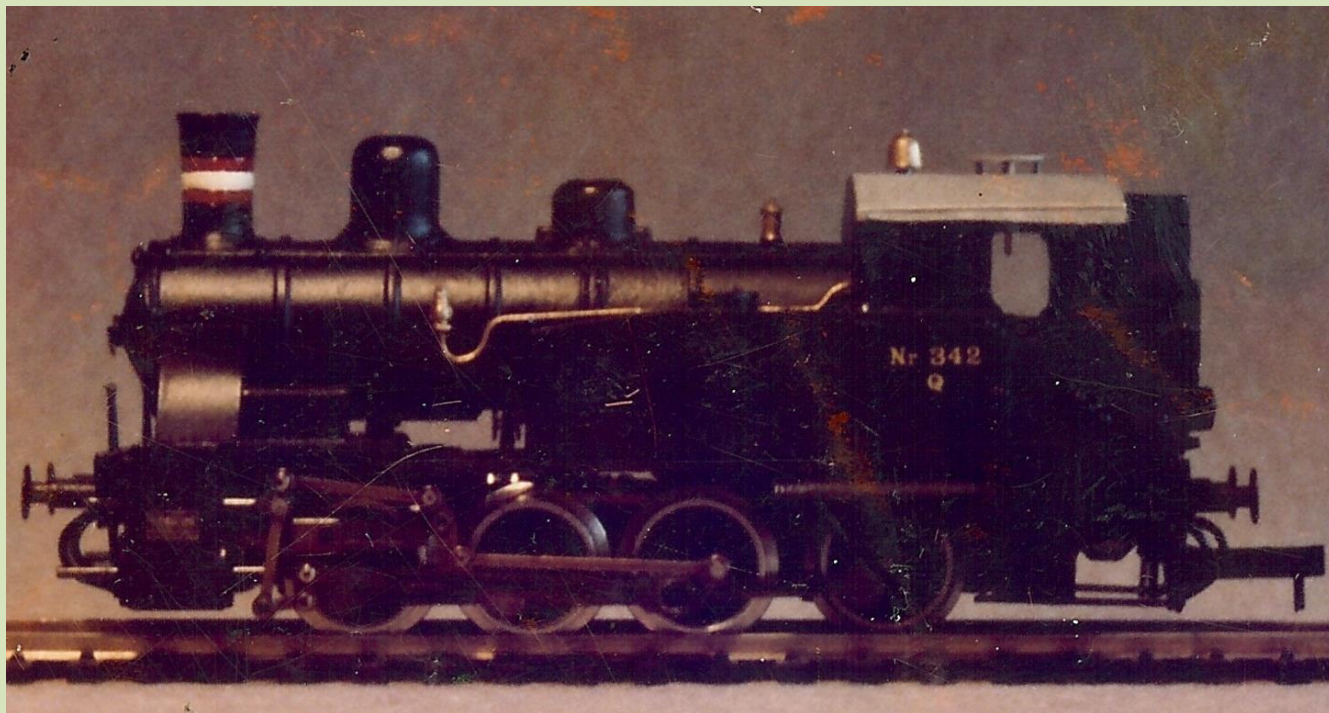
Omkring 1980 begyndte jeg at få kløe i fingrene når jeg så en model der lignede noget jeg ønskede mig, jeg havde i nogen tid frekventeret diverse modeltog forretninger i hovedstaden og studeret udvalget af Ho modeller og fundet en del der kunne bruges hvis bare man lige fik styr på det med at snitte, save og lime m.m. Jeg havde anskaffet 4 Roco B vogne og fundet ud af at man "nemt" kunne lave en BD vogn af en B vogn (via bladet Modelbyg) som jeg slap rimeligt fra, projektet gav dog meget lyst til svinge værktøjet over andre emner!

Mit første projekt, en BD vogn lavet på en Roco B vogn, desværre var mine evner som fotograf ikke for gode, men hvad – det blev modellen heller ikke.

Næste bygge projekt Blev en G maskine ombygget på en Rivarossi damper der havde en hvis lighed med G maskinen og selve ombygningen gik ret godt – lige indtil den skulle køre, for det virkede bare ikke! Samtidigt startede jeg op på en Jouef damper der kunne blive til en ganske

vellignende Q maskine, modellen gav mig masser af bygge erfaring og var meget sjov at bygge – det sjove stoppede da det viste sig at "kræet" kørte aldeles elendigt og trods adskillige krumspring og fagter, blev den aldrig funktionel. Efter to lokomotiver der ikke virkede – lærte han det!

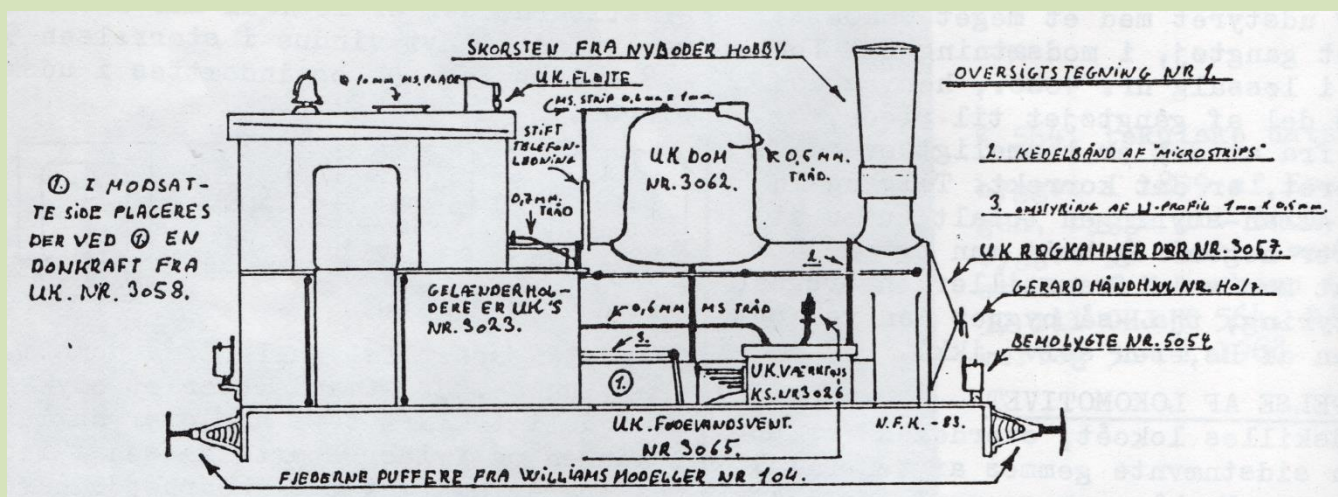

Bortset fra hjulene var det udseendemæssigt en ret vellykket model af Q 342, med masser af fine detaljer, men køre kunne den altså ikke.

I start firserne var det vældigt Populært at ombygge Fleischmanns "Sorte Anna" der fandtes i to udgaver, dels en meget forenklet udgave i diverse startsæt og en knap så forenklet løssalg udgave, katalog nr. 4000. (forenklingen bestod i mere eller mindre fravær af gangtøj) Jeg blev fristet - fordi i modsætning til G og Q projekterne – så vidste jeg at "Sorte Anna" kunne køre! Fremstillingen af Hs 379 gav mig en masse erfaringer, bl.a. blev den grundlag for min første byggebeskrivelse i Slagelse Ekspresen Nr. 6. 1983.

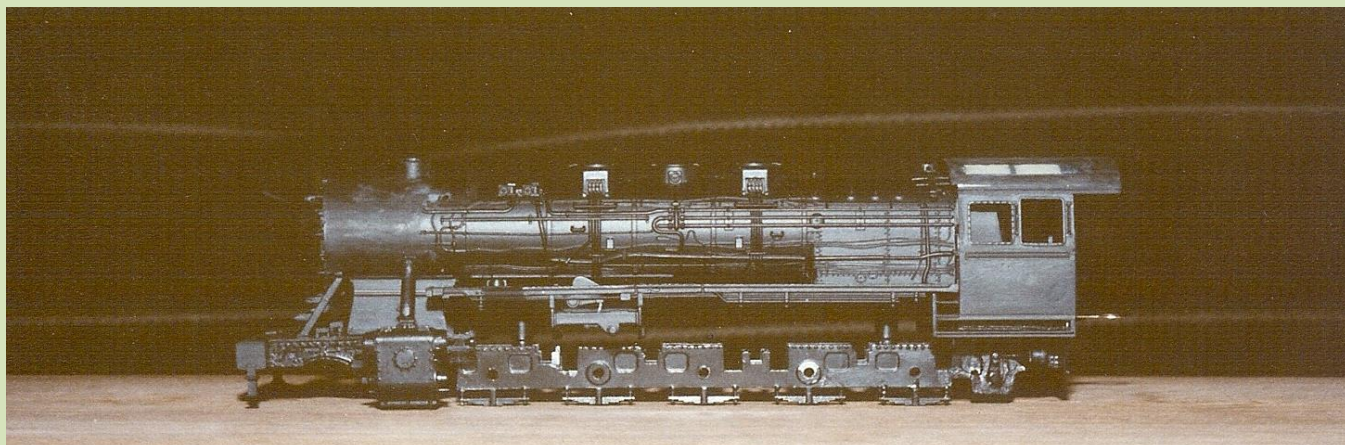
Hs 379 klar til maleren, den ligner da skitsen ret godt! Hele styringen mangler på modellen.

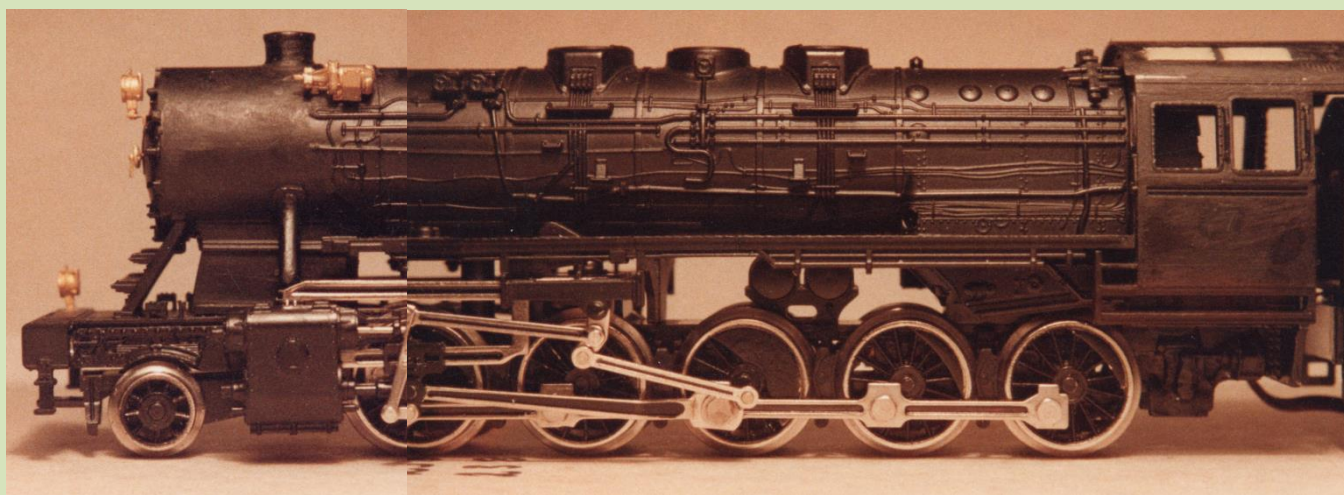
Skitse fra byggebeskrivelsen viser de fleste ændringer og løsdele der blev brugt på projektet

Her holder kronologien så op! Jeg var nemlig kommet ud på et skråplan, altid at have mange projekter i luften på en gang, ikke nogen særlig klog beslutning – man er jo kun et menneske! Så i tilfældig rækkefølge.: N 201 lavet på en

Fleischmann Br. 50. Der var en længe ønsket model, jeg havde netop solgt min Märklin N maskine og ledte efter en erstatning hvilket gav mig en meget mere korrekt model, selvfølgelig efter en hel del manuelt arbejde.

Så er maskinen klar til at få monteret diverse løsdele med mere!

Jeg havde engang flere billeder af denne N maskine, desværre er de pist forsvundet, men den blev malet og lakeret, ja og hjulene blev drejet ned på flangerne. Så i må nøjes med dette, af to foto sammensatte billeder.

Jeg havde gang i bygningen af ikke mindre end 5 Keyser hvidtmetal byggesæt, en E maskine, P maskine, C maskine og to triangel Motorvogne, de 3 damplokomotiver blev endda lavet to gange

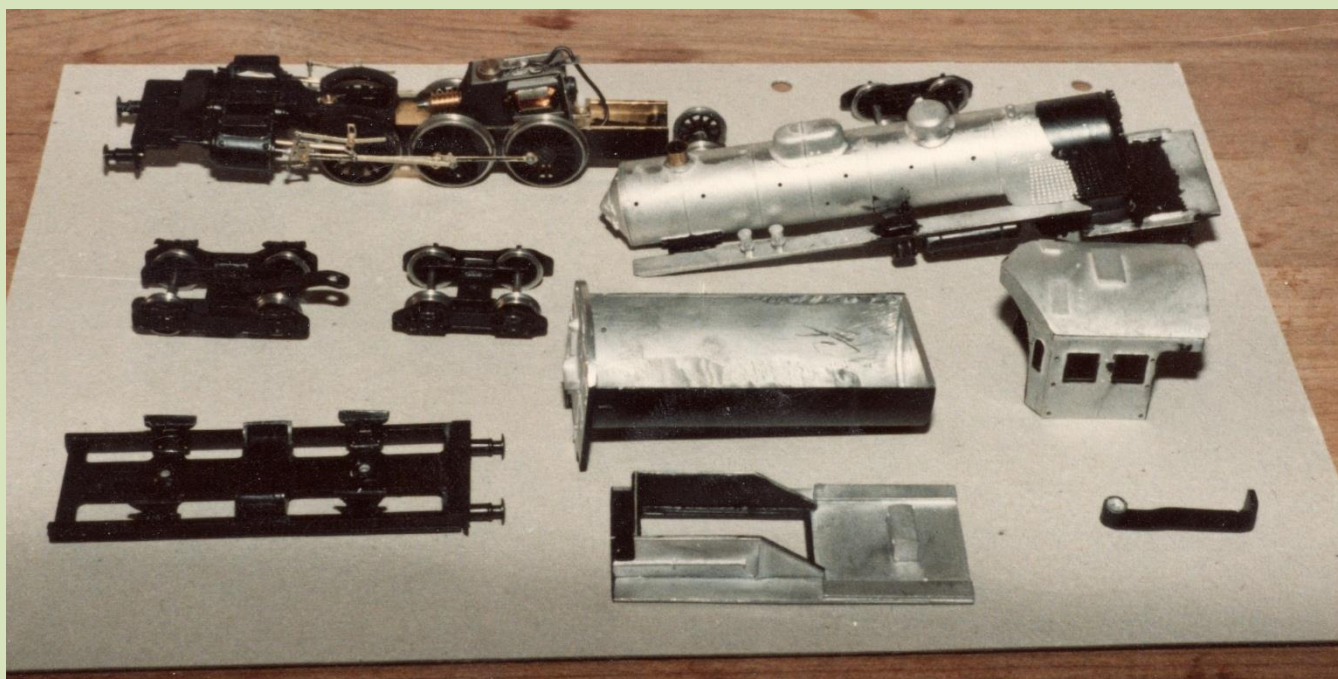
da mine teknikker fik en ordentlig justering eller to! I den periode lærte jeg meget om lim og limning. Man kan ikke nøjes med cyanolit lim på hvidtmetal.

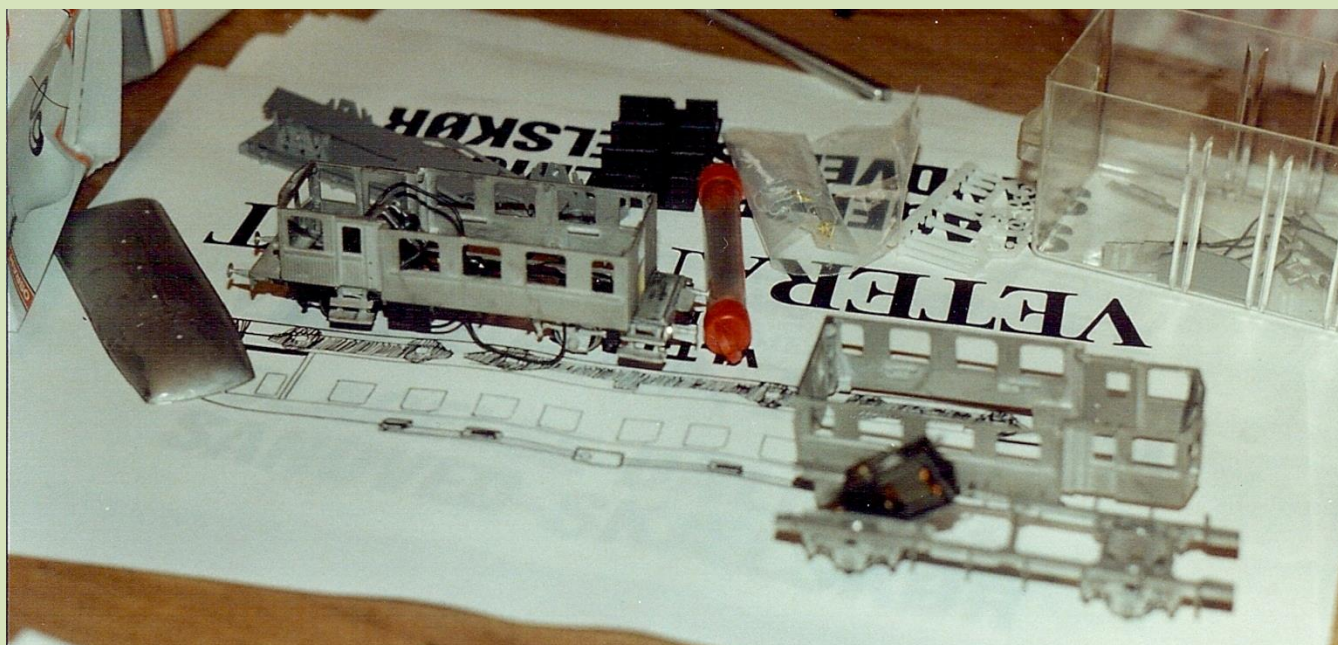
P maskinerne fra UK Modeller kunne blive meget smukke. Desværre var alle byggesættene udstyret med en håbløs drivteknik, den original motor blev erstattet af et fremragende tenderdrev fra Liliput – så kunne den køre!

C maskinen er ikke mindre smuk, men lider af de samme problemer som P og E. Den blå "dime" i førerhuset er såmænd et af fire bananstik (meget midlertidige) til strømovertførsel til det dengang nyindbyggede tenderdrev. Bemærk at der heller ikke er lavet fast forbindelse mellem tender og maskinen!

E maskinen under første bygning, den røg i et acetone bad, og samlet nok en gang med bedre lim og løsdele af bedre kvalitet, med et mindre engelsk udseende.

Ikke mindre end to ME motorvogne under bygning, godt man var ung dengang, for der var dæleme fart på!

På Sporets første byggesæt, Litra Is 24 781, modellen er bygget for 40 år siden! Selv om det er længe siden, klarer den sig meget godt i langt nyere selskab! En smuk lille vogn!!

Omkring 1983 fik Bjørn Schultz (På Sporet) en genial ide, Vogn byggesæt på en ny måde. Helt lavteknologisk smed man en plastikplade i papir holderen på en kopimaskine (hvor papiret kørte lige igennem), herefter en tegning med de dele man ønskede overført til pladen og trykkede "kopier" og vupti – så havde man en plade med delene printet på – herefter var det bare at skære og rille pladen ud. Meget arbejde blev model-

byggeren sparet for og trods succesen blev der vist "kun" lavet IS, IKP og EH vogne før andre metoder tog over for strømmen af (om-) byggesæt fortsatte firserne ud. Firmaet Dantrain lavede to modeller af Frichs "standkister" HVJ M 4 og OHJ 20 dem måtte jeg bare have og så fik jeg da også lært at svinge en loddekolbe. Det blev skam også til den lidt større OHJ M 20. Den er så ikke blevet færdig, men det kommer jo nok.

HVJ M 23 fra Dantrain, blev min indgang til metal-modeller og lodningens ædle kunst

**Privatbane lokomotiv
OHJ M 20**
Dansk fremstillet byggesæt helt i metal. Af byggesættet kan der fremstilles lokomotiver i andre baneforvaltninger.

OHJ 20, metallet er da blevet en del anløben – det skal ordnes inden der skal males!

Efterhånden som jeg blev fortrolig med hensyn til trækraften, fik jeg en sund og naturlig interesse for hvad der skulle hænges bag på. Korrekte modeller var dengang altså ikke nogen selvfølge, især de lange personvogne var mestendels alt for korte, kun langsomt op gennem 80'erne og 90'erne tog fabrikanterne sig sammen og lavede personvogne i den korrekte længde. I første omgang var jeg meget fokuseret på godsvognene, især hvide og private godsvogne fik

meget af min bevågenhed og det var også på tide at man begyndte at udvise interesse for emnet. Hidtil var vogne stort set, noget der hang bag på lokomotiverne og kvaliteten havde ikke ændret sig meget i mange år! I løbet af firserne ændrede det sig radikalt, i første omgang på godsvognsmarkedet, men med et lille efterslæb bredte det sig også til personvognsmarkedet. I de sidste 10 – 15 år er der dukket et utal af nye producenter op, der har de modelmæssige ambitioner i orden.

Ree models C^{no} myfi 53075. Bortset fra min fedtfinger på vognsiden, er det en utrolig smuk model med masser af fine detaljer. Nåh-ja det er også en perfekt vogn til min Nordexpress! Modellen er fra et sæt med tre vogne, en ren 3 kl. en ren 2. kl. og en kombineret 1. / 2. kl.

De første supermodeller jeg stødte på, var fra ADE, det skete i ca. 1980 - 81, det var faktisk lidt af et chok jeg oplevede! Aldrig havde jeg set så mange og så flotte detaljer på en model, selv i dag kan de på nær en noget slasket kobling ki-

nematik, sagtens begå sig blandt de bedste og fineste modeller i dag!

Stille og roligt bredte der sig et væld af fine og korrekte modeller! Det blev ofte økonomisk "vanskeligt" at holde trit med strømmen af dan-

ske som udenlandske modeller – det var hårde tider for min pengepung. Selvfølgelig gik det meeen jeg har da misset flere gode ting, men

jagten på ”godterne” er jo også ret så spændende, i sig selv. Det er en ret god fornemmelse når man så finder det eftertragtede.

Ax 303. fra DF Modeltog, en herlig model, jeg er pjattet med klassemarkeringerne, pladsnumrene under vinduerne og den manglende gule i kl. stribe.

WR 2840 fra France Train. Gangsiden, bemærk lige fotografens ”bommert” taget i højre side, burde have været trykket ned på plads!

Sjovt nok så er det næsten symptomatisk for mig, at det altid (næsten) er de svært tilgængelige og sjældne modeller jeg falder for, France Train modellen af WR 2840 er et godt eksempel her på! Forbilledet var også ”sjældent” de blev

bygget 1929 i en lille serie på 3 vogne (2839 – 2841) som reserver for de fineste Pullman vogne i super luksus toget Süd-Express (Paris – Irún). Allerede tidligt i trediverne blev de tre vogne ombygget til almindelige spisevogne.

Køkkenside.

Et godt eksempel på hr. ”Ha-gal” eskapader! Et superskønt 3 vogns sæt fra Rivarossi – hvad skulle jeg dog med det? Kun vognen helt til højre kan lige akkurat bruges på et dansk anlæg. Sættet gik videre til en ven som forstår at værdsætte det, men det er nu dejlige, skønne og vidunderlige modeller!

NS B 9162. Fra Exact-Train var endnu et flueben på listen over uundværlige personvogne, disse vogne blev anvendt i løb til Jylland og forekom som ren 2. kl, ren 3. kl. og kombineret. Fantastisk flot og vel detaljeret!

DP 5656 fra Banetjenesten tilsat messing akselgafle, fjedre og fine Perl stjerne hjul. Ætset gavlstiger og højt siddende bremsesving. Dejlig model! Bortset fra malearbejdet er det tæt på færdig. Ud over stumperne på foto, skal der laves balustre, dør håndtag og sikkert lidt mere!

ZE 503 725. DWA lavede i mange år et utal af tankvogne, baseret på Fleischmann tankvogn. Det var modeller der var ret tæt på korrekt og jeg har jagtet dem i del år og samlingen er dejlig stor nu!

En skøn tre akslet Trix model af DB G 07 102 435. Sjovt - når man endelig hitter sådan en perle.

Heljans HD og IA vogne er utroligt naturtro og uhyggeligt vellignende – i min optik er de lige i øjet. HD 38 025, herunder IAK 21 034 er begge værdige repræsentanter for vogn typen.

IKL 24 968 fra Togmodelle er en af de mere spøjse vogne som DSB lejede fra DB i halvtresserne, da der på det tidspunkt, var stort behov kølevogne.

AC 42 fra McK, En fantastisk model, vi måtte vente længe på! I første omgang var den uden stafferinger, det blev der heldigvis rettet op på, i anden sending.

B4üwe 16 608. Vogntypen blev ofte anvendt i de internationale ekspresser til Danmark. Vognen er i betragtning af at den har en del år på bagen, ganske pæn og godt detaljeret.

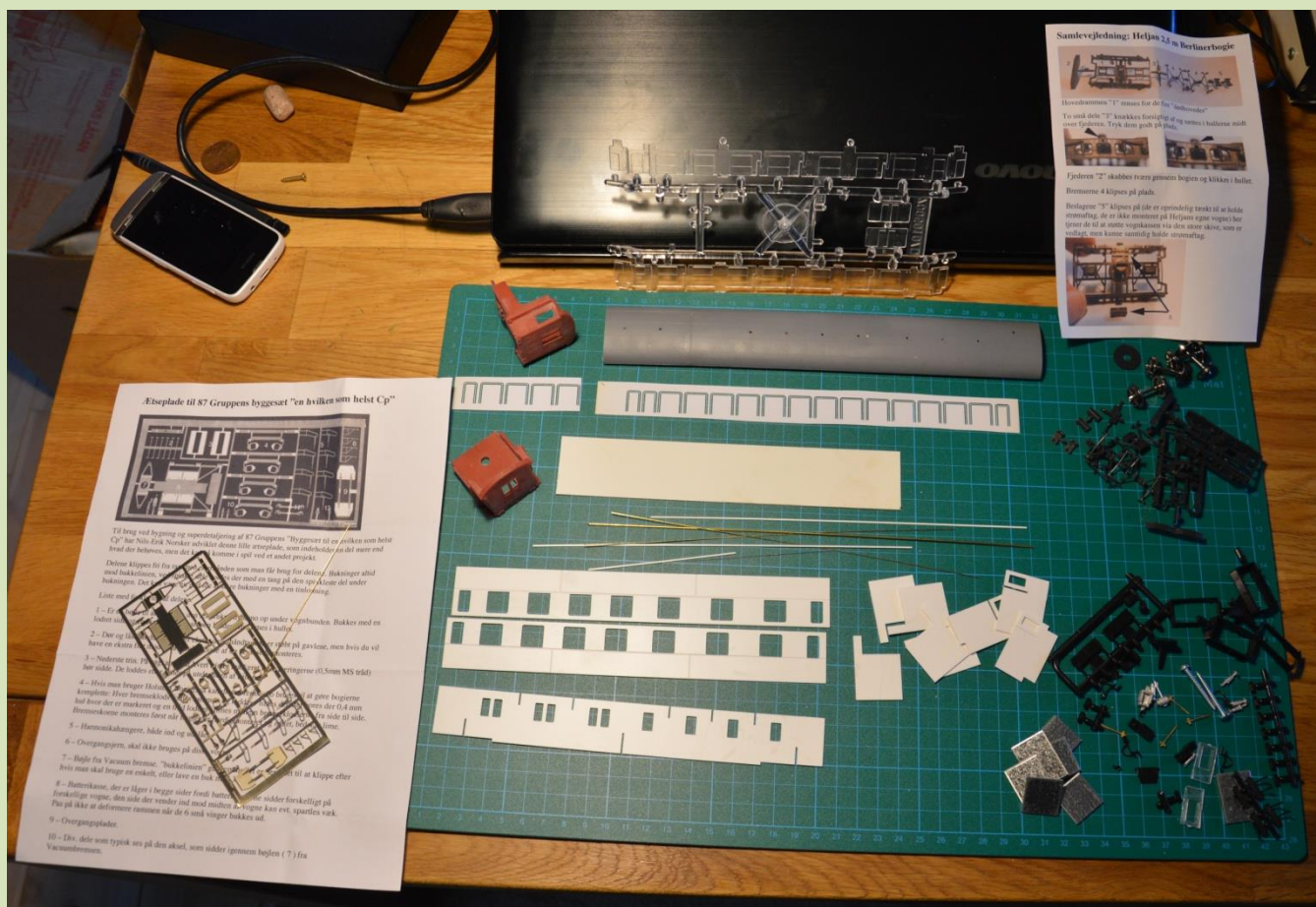
NS C7819 fra Roco, også denne model har en del år på bagen, men også i dette tilfælde er detaljerne, måske ikke så mange, men de der findes er ganske fine. Det er ikke den nemmeste vogn fra Roco at finde.

Rivarossi WR 4008. Bortset fra tag og puffer, er det helt igennem en korrekt vogn - der oven i købet har kørt en hel del i Danmark. Problemet med taget er at alle Pullman modellerne er modeleret som vognene så ud fra ny og det er faktisk de færreste modeller der er udgivet som så. Som i kan se har publikum allerede indtaget restauranten.

Og nu til noget helt andet! Hjælpevogn nr. 13 fra DF Modeltog, den var stationeret i Korsør - en særlig model for mig, da jeg selv var stationeret i Korsør fra 1984 til 2020. En super model!

Et meget spændende byggesæt Fra 87 gruppen. Ideen bag byggesættet, var at man med sættet "Byg en hvilken som helst Cp" kunne bygge de fleste vogntyper, fra det store "ombygnings cirkus". Mit sæt bliver til en ARM 150. Der af en eller anden grund altid har været en favorit hos mig.

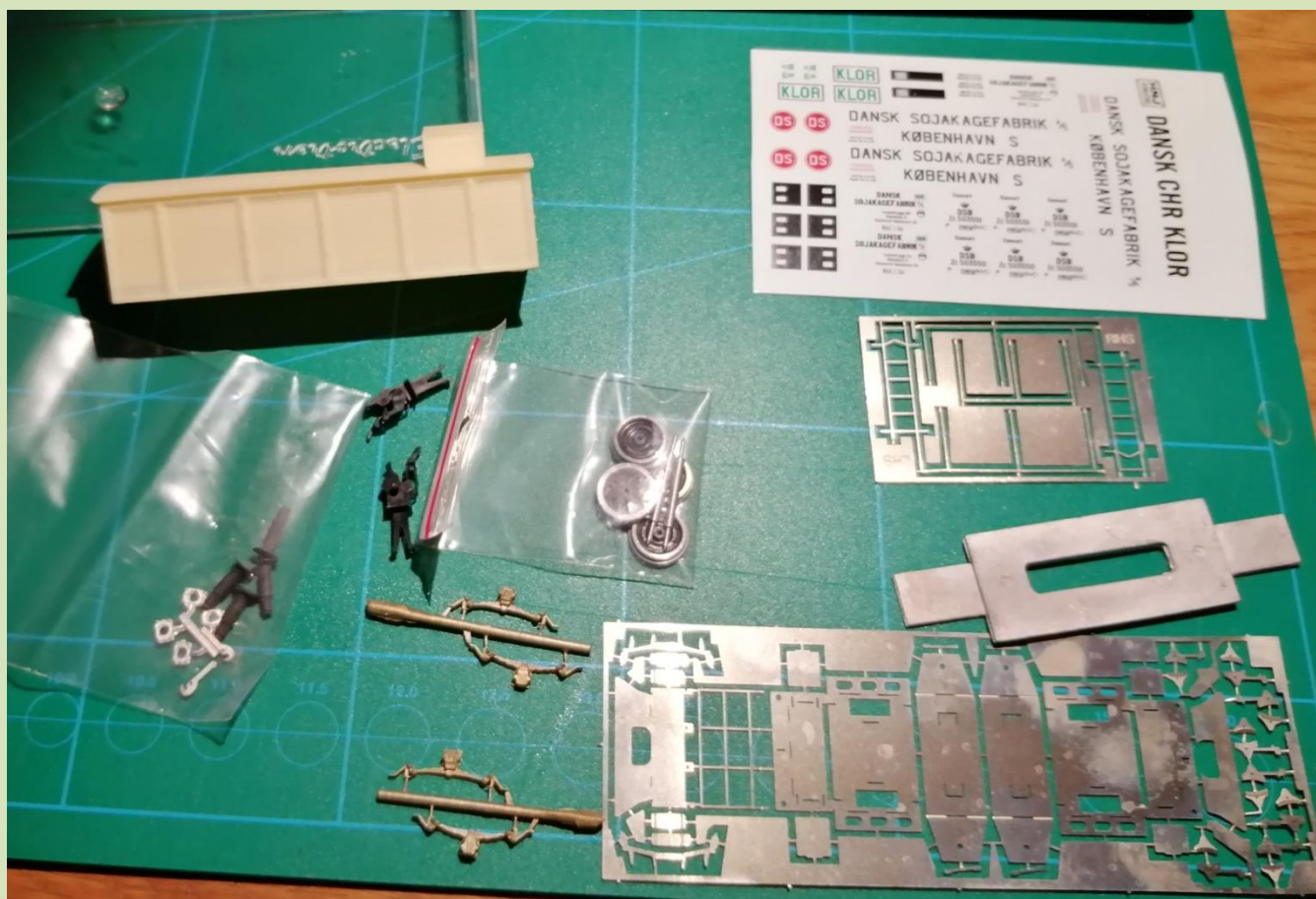
Rivarossi WR 4002. Emnet for ombygning til WR 4057. Et projekt der ikke bliver påbegyndt før jeg er færdig med WR 4071. Jeg kæmper en stadig kamp med at få mine byggerier færdige!!

Nok min mest bearbejdet model, ZF 500 002. bygge tiden strækker sig fra 1985 til 2020 vognkasse og undervogn er om/til-bygget af flere gange – nu mangler påskrifter, mest fordi de påskrifter jeg har, selvfølgelig er blevet så gamle at de ikke fungerer mere.

Liliputs bud på ZF 500 072 – ikke et dårligt bud, da det var en tysk Gms 30 (Dresden) den var lavet af i virkeligheden. Jeg er lidt loren ved firma navnet i sort, de skulle være røde ifølge forskrifterne.

Et Svenskt byggesæt af en dansk vogn! ZE 550 551. Det svenske en mands firma HNJ fremstillede sættet og en masse andre spændende sæt, dog af svensk forbillede.

Næh det er ikke en Heljan vogn, men en Liliput IAL vogn med diverse påsatte håndtag nye trin og strækbånd og lige et par små detaljer her og der!

Endnu en vogntype hvor Liliput HD undervognen gjorde god fyldest! For øvrigt den første vogn hvor jeg anvendte Evergreen rillede plader.

Hvem var det lige, der sagde at Lima bare er legetøjs tog? Denne model viser da en god vilje til at modbevise denne påstand og den er ikke alene!

Jouef 532200. WSPC 4099. Den (meget tæt på) perfekte og nemmeste model til eftergørelse af den tilsvarende WSPC 4103, der som eneste stadig ægte Pulmann vogn kørte i den første "Nord-Express" i 1946. Til gengæld var det en ganske langvarig vej til anskaffelsen af modellen.

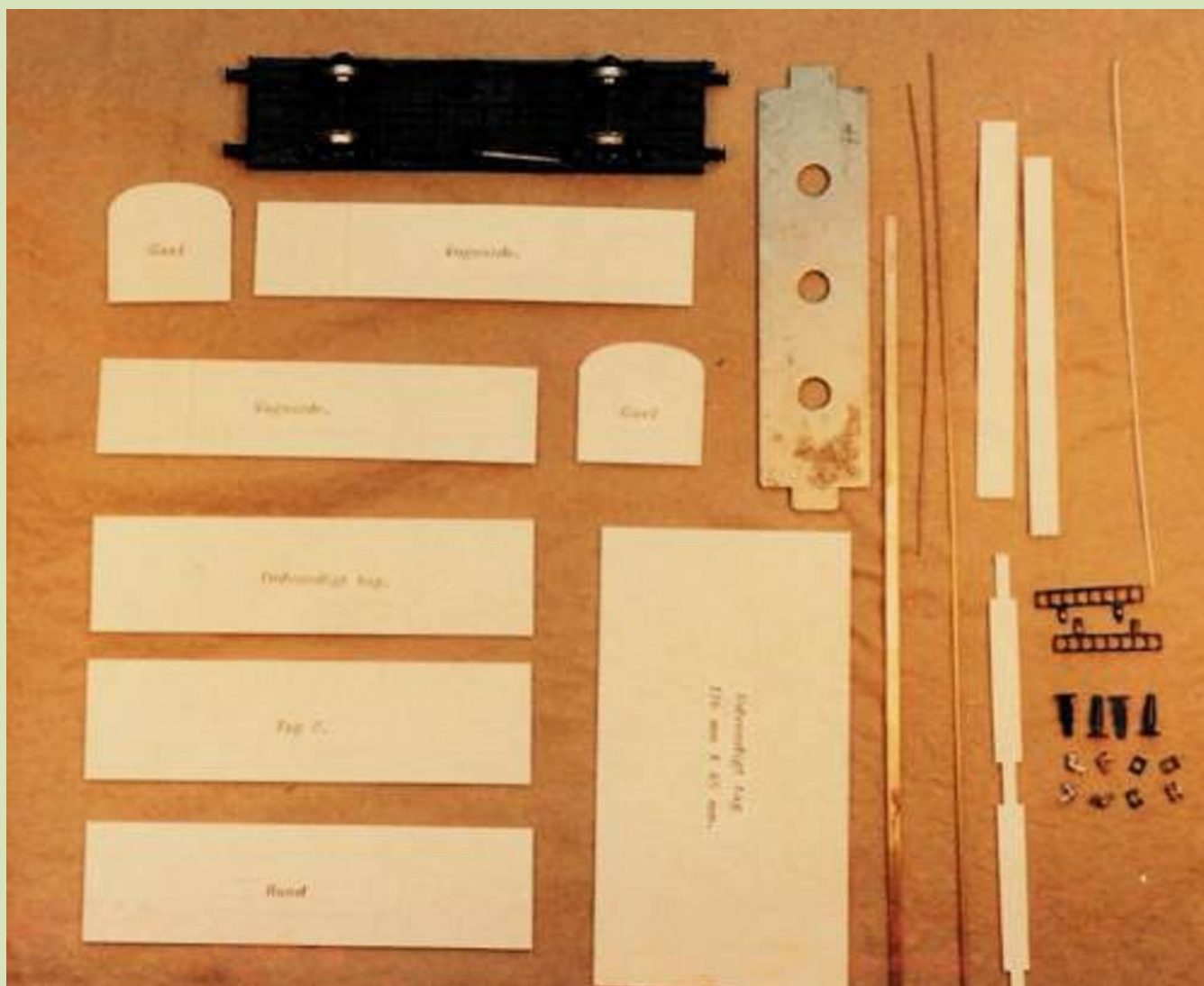

Mit dyreste "fejlkøb"! Jeg troede, i min enfoldighed, at jeg kunne lave en dansk tagrytter spisevogn WR 2138 af den, det kan man godt – meeeen! Det er en meget stor og vanskelig opgave. Den bliver ikke helt korrekt og alle påskrifter skal fjernes - da de er indstøbt i vognkassen, skal brædderne, der hvor de sad rilles op og nye påskrifter i messing skal laves/monteres. Det ene vindue i køkkenet skal blændes – alt udstyr på taget skal fjernes! Ja - så var det lige, at filmen knækkede for mig – den er jo også fin som den er!!

Øverst.: En Belgier, baseret på en tysk Ommru "Willach" fra Liliput. En fin model! Nederst.: En Tjekkosllovakisk vogn baseret på endnu en tysk vogn, Tnfhs 38 "Berlin" fra Roco, hvorvidt vognene er korrekte har jeg ingen anelse om – men det er da ret sandsynligt, da begge vogntyper var tilstede i begge lande da 2. verdenskrig sluttede.

Øverst foto viser meget pædagogisk, hvad der skal til for at bygge en Iks, nedenfor vises det færdige resultat, Min gode ven Jørgen (Madsen) byggede vognen til højre og jeg vognen til venstre. Der var byggebeskrivelse i 4 'TOGET december 1985.

ACMEs meget smukke model U Hansa WL 4591. Selv om den egentlig er for ny til mig (min periode er fra 1946 – 1956.) men dog lige på kanten, så den slap igennem nåleøjet – man er jo kun et menneske!

Klein var flinke til at lave varianter af de mange ældre tyske kølevogn varianter de producerede. Øverst en DB Ibcms-42 306 531 med det af "nørd" eftertragede "Transthermos Kühlverkehr" mærker på vognen. Herunder er det, af ret mange - en model af en lejevogn med DSB påskrifter.

Også en Klein vogn, DB Tnos 34 300 503. en af mange tyske kølevogne, der fattede rundt i Danmark, i halvtresserne.

EH 6764. En smuk model fra Hobby Trade, den må bestemt ikke mangle på et dansk modelbane anlæg.

ZA 99 639. En meget smuk vogn fra McK – det eneste jeg vil gøre ved den, er at montere nye puffer – fra Weinert.

ZA 99 495. En fin model, vognkassen er lave af træ, det giver en lidt grovere overflade på vognkassen hvilket er ganske fint – jeg skulle bare lige vænne mig til det. Vognen er fra Hobby trade.

ZM 500 401. Endnu en fælles opgave med Jørgen, det er en skøn model, der nok kan give sine konstruktører dårlige nerver! Så længe der bliver kørt på Code 100 spor er der "no problemas" men på Code 83 spor ryger den af i de korte skifter! Løsningen er en afdrejning af Hjulfangerne på midterakslen.

Endnu en fælles opgave, helt efter bogen, har modellen af T 298 (Fleischmann model) været undervejs i evigheder. Jeg ved jeg mangler en meget lang (relativt) gelænderholder og kan ikke hitte den hos diverse "løsdele-hajer" men jeg ved at der lige pludseligt sker noget.

Et par Mk Fk overdele har længe spøgt, men er bestemt ikke glemt! Jeg har en lumsk mistanke om at det er mangel på brugbare bogier / bogiesider, der spøger.

En Liliput PD vogn med en rød engelsk Container, hvad særligt er der i det? Jo ser i der findes et foto fra virkeligheden, der viser en PD vogn, med en engelsk container på! Det er da ikke til at stå for.

Et billede af mit svage punkt, mange bolde i luften på en gang – en Is, Iks, ZB og en Co. Alle stod i kø på testsporet i sommeren 1985 til maleren, CO vognen er stadig ikke færdig!

Nyeste model fra Dekas (i skivende stund) QGR 35 559. som sædvanligt en mums model!!

PFR 14 394 også fra Dekas, også her er detaljegraden meget høj.

CO 2743. Bygget i midt firserne, mangler interiør, vinduer i gavlene, koblinger, diverse håndtag, kobling kinematik og påskrifter. Modellen er bygget efter beskrivelse i Lokomotivet nr. 8. Maj 1985.

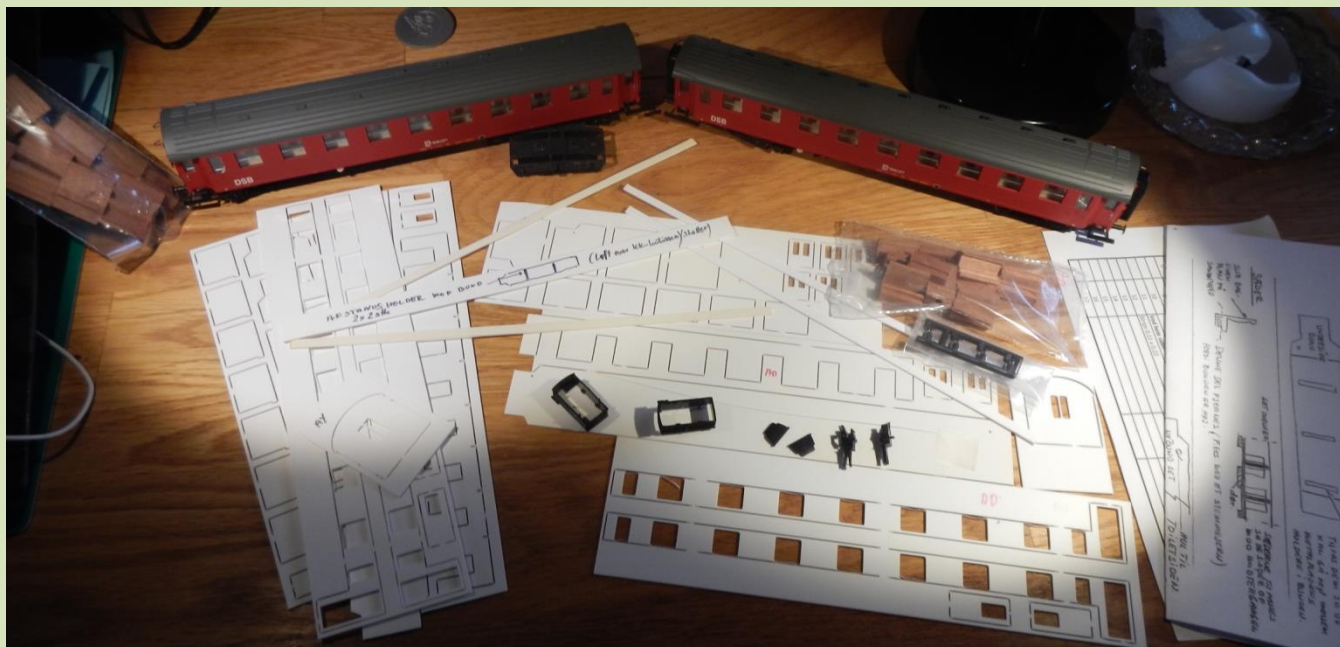
Øverst.: F 658. fra Hobby trade, udgaven med høj kulkasse. Denne udgave blev til på initiativ af Finn Lekbo (Felix models). Nederst.: F 446. Maskinen kunne også fås uden den høje kulkasse og er Hobby trades eget udspil. Begge modeller er meget smukke og meget vel fungerende.

SNCF TW 74 138. Fra LS Models, endnu en vogn med container på ladet, så vidt jeg husker, var den med vognen – da jeg købte den.

DQ 5805. Tikøb byggesæt, mangler kun spartling af lidt støbefejl og malearbejdet, fin lille model.

Hvis i ikke har opdaget det, så er jeg vild med sjældne, særlige og specielle forbilleder! AD AY vognene levede da fint op til mine krav, der var kun 3 af dem, de kørte på en fælles bogie og de var specifikt bygget til Eng-lænderen. Ombygnings sættet er fremstillet af "Banetjenesten" Byggesættet kunne fås i flere udførsler, mit er med "halve" sider, det vil sige at man skærer vognsiden lige under vinduerne. Alternativt blev byggesættet også blev fremstillet med vognsiderne i fuld højde.

Uha – da! For en lækker vogn, teaktræ, tagrytter og spejlglas vinduer – What 's not to like? – Faktisk så ved jeg ikke rigtig hvad jeg skal sige om bemalingen, andet end at, een tror ikke jeg har set en teakvogn se sådan ud. Man kunne nemt ønske sig gode farvebilleder af teak-vogne i forskellige stadier af tilsmudsning – ja man kunne! Modellen er fra Heljan og hedder Af 95. Bemærk lige de meget flotte påskrifter!

DA 5008. Endnu et, af mange, fine byggesæt fra Tikøb, han var i mange år meget flittig og lavede fine nemt byggede danske modeller, til gode priser!

Ind imellem er man altså heldigere end man har lov til at være, jeg havde længe ønsket mig Banetjenestens byggesæt af en DJ postvogn i uombygget udgave. Men nogen gange er jeg altså lidt kvajet – det lykkedes mig at glemme det så længe, (meget længe) så da jeg endelig tog mig sammen, var vognen ikke længere på programmet. Den rare Egon Moesby leverede selvfølgelig et sæt, ikke uden diverse selvskabte (hvem skabte hvad?) forhindringer – jeg er sikker på at han vil drille mig hvis han læser dette! Jeg kæmper stadig "lidt" med at få tilstrækkeligt med billeder, det er absolut ikke det mest fotograferede stykke jernbane materiel.

Lidt at tænke over?

Jeg har ofte haft lyst til at skrive / lave en historie om min manglende evne til at lave et projekt færdig eller lave en ting af gangen. I starten af min karriere som model snedker var jeg faktisk bedre til at blive færdig med et projekt. Senere gik det op for mig at det faktisk er meget - rigtig meget - normalt for mange modelbyggere, at have alt for mange projekter i luften på en gang og at "vi" er nemme at genkende.

Jeg har i længere tid spekuleret på om det ville være en god ide at lave en historie om denne "ufuldkommenhed" der rammer så mange modelbane folk. Hvor mange sider kan man så kære uden at falde i søvn? Jeg havde på forhånd tænkt at 20 sider nok var hvad den kan holde til, historien altså! Nu er det så læserens tur til at dømme. Er dette nummer rigeligt, eller er der basis for en Mk. II.

★ **Hermed god læselyst** ★

Nåh ja, der var lige en perle mere! DB 5106 fra DF Modeltogs lange række af skønne modeller.